SFÂNTUL **NICOLAE**
VELIMIROVICI
EPISCOPUL OHRIDEI ȘI JICEI

PROROCIRI
DESPRE VREMURILE NOASTRE
PRIN FEREASTRA TEMNIȚEI

traducere din limba sârbă de
IONUȚ și SLADJANA GURGU

PREISANIA

După părerea mea, Sfântul Nicolae Velimirovici este ultimul mare proroc al creștinătății și dacă noi nu vom da ascultare sfaturilor și avertismentelor sale, vom avea soarta pe care o are poporul sârb, în această fărâmițare în care se află acum. Pentru că ceea ce spune acest sfânt poporului sârb este valabil pentru toate popoarele ortodoxe. Atunci când nu se mai mărturisește credința și nu este cine să apere valorile credinței, acea credință este moartă, după cum moartă va fi și soarta acelui popor.

Arhimandrit Iustin Pârvu
Mănăstirea Sfinții Arhangheli
Mihail și Gavriil – Petru Vodă

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

ACESTE PAGINI AU FOST SCRISE DE VLĂDICA Nicolae pe când era întemnițat în lagărul cu trist nume de la Dachau, lângă München, în Germania anului 1945. Pentru ca manuscrisul să nu fie găsit de paznici, l-a păzit cu grijă, și nu a îndrăznit să scrie cuvintele *german* și *Germania* întregi, ci numai cu inițiala G.

„Oricine poate fi proroc", spunea Vlădica Nicolae. „Spune-i celui ce lucrează răul că rău va petrece, iar celui ce lucrează binele că va fi răsplătit, și nu vei greși niciodată, deoarece aceasta este însăși legea cea veșnică a firii, căci niciodată în istorie răul nu a rămas nepedepsit sau binele nerăsplătit."

Pentru că s-a școlit în apus și a străbătut aproape toate țările europene, Nicolae a cunoscut mai bine decât oricare alt sârb sufletul omului apusean și a sesizat căile greșite pe care se grăbește vechiul continent. Plin de îngrijorare, și-a dat seama că Europa, care a purtat de-a lungul veacurilor stindardul creștinismului, a început să se îndepărteze de Hristos și să se întoarcă către lumea aceasta, să se întoarcă dinspre Duh înspre materie, iar Evanghelia pe care au jurat și după care au trăit întemeietorii culturii europene a început să fie din ce în ce mai mult înlocuită de știință. În locul lui Dumnezeu s-a înălțat ca ideal și idol Omul.

„Cei aleși de Dumnezeu spre a fi sarea și lumina lumii și-au pierdut gustul și s-au întunecat... Nici India, nici China, nici Africa nu-i mai socotesc pe oamenii albi drept sare și lumină, ci, din păcate, fără de gust și întunecați..." –

se plânge Nicolae, încă din anul 1921. Colonizările și războaiele purtate sunt numai câteva dintre urmările acestei îndepărtări de Dumnezeu a omului european. În cartea „Războiul și Biblia", Vlădica ne întărește că îndepărtarea omului de Dumnezeu a fost pricina Primului Război Mondial, ce va aduce în curând noi curgeri de sânge. În chip prorocesc, până în amănunt, el a prevăzut cel deal Doilea Război Mondial și a înfățișat vizionar armele și metodele folosite.

A văzut și a simțit pe pielea sa împlinirea acestor prorocii în mai multe temnițe nemțești, între 1941 și 1945, unde, împreună cu Întâistătătorul Bisericii Sârbe, fericitul întru adormire Patriarh Gavriil, a fost închis de Gestapo.

Maltratările zilnice ale întemnițaților, spânzurările, crematoriile și camerele de gazare de la Dachau erau urmările înspăimântătoare ale culturii europene, dovada până unde poate cădea omul atunci când se îndepărtează de Dumnezeu. Constatarea lui Voltaire, că omul ajunge cea mai cumplită fiară atunci când Dumnezeu este scos din om, s-a dovedit a fi prea blândă, căci în ultimul război unii oameni au fost mai răi decât fiarele.

Vlădica povestește că în iadul Dachaului, într-o zi, „mă aflam, ca întotdeauna, în celula mea din închisoare. Dintr-odată intră un tânăr ofițer german, paznic al lagărului, și mă întrebă: «Oare dumneavoastră credeți cu adevărat în Dumnezeu?» «Nu», i-am răspuns eu. «Sunt fericit să văd un om învățat», se bucură acesta, și continuă: «Când eram copil credeam, căci așa am fost învă-

țat, dar acum nu mai cred deloc.» Atunci i-am spus: «Cazul meu e diferit de al dumneavoastră. Când eram copil credeam, dar acum nu mai am nevoie să cred, căci știu că este Dumnezeu. Prin cercare, credința mea a ajuns o certitudine. Știu acum că este Dumnezeu». Foarte mânios, acesta trânti ușa și plecă. În acea seară nu am primit cina, dar am simțit mulțumire în suflet."

Oamenii noștri școliți în apus s-au molipsit de acest microb al ateismului, l-au adus și pe meleagurile noastre, și au otrăvit poporul nostru cu el. Prin acesta, s-a dărâmat și s-a nimicit tot ce era sfânt și cinstit în poporul nostru. Suntem martori la ce au dus toate acestea.

Paginile care urmează sunt plângerile acestui Proroc Ieremia al sârbilor pe ruinele evlaviei și cinstirii tradiționale a poporului său, precum și îndemnurile sale către copiii Sfântului Sava de a se lecui și a se mântui de „ciuma albă", așa cum numea el cultura europeană contemporană fără de Dumnezeu.

Himelstyr, Martie 1985
Episcopul ***Lavrentie***

SCRISORILE
01—11

01 Am păcătuit și ne-am luat răsplata. L-am defăimat pe Domnul Dumnezeu, și ne-am primit pedeapsa. Ne-am întinat de toată fărădelegea, și ne-am curățit prin sânge și lacrimi.

Am călcat în picioare tot ce-a fost sfânt pentru strămoșii noștri, și din această pricină am fost la rându-ne călcați.

Am avut școală fără credință, politică fără cinste, oaste fără dragoste de țară, stat fără binecuvântarea lui Dumnezeu. De acolo ni s-a tras năruirea școlii, a politicii, a oștirii și a statului.

Douăzeci de ani ne-am străduit să nu fim noi înșine, de aceea străinii ne-au învăluit cu întunericul lor.

Douăzeci de ani ne-am batjocorit strămoșii pentru că au ales Împărăția cerească și, de aceea, am pierdut și împărăția pământească cea leproasă. Cu ce măsură i-am măsurat pe Dumnezeu și pe strămoși, cu aceea am fost măsurați.

Și, totuși, am fost miluiți. Pentru ocările aduse cu gândurile și cu cuvintele și cu faptele, pentru ocările nemaiîntâlnite și nenumărate aduse Înălțimii Sale Împăratul împăraților, Domnul Dumnezeu, vreme de douăzeci de ani întregi, am fost osândiți la moarte. Osânda începu să fie dusă la îndeplinire, și fiecare al optulea sârb fu ucis. Apoi pedeapsa cu moartea se preschimbă, și am fost osândiți la robie pe viață, la robie veșnică sub lanțurile nemților. Dar când pământul sârbilor începu să clocotească de sângele și de lacrimile sărmanului norod,

când lumânările de la Slavă[1] ale celor întemnițați erau aprinse de mâini vlăguite și stinse de lacrimi, când rugăciunile pătimitorilor sârbi mișcară îngerii și sfinții spre a cere mila Domnului, atunci, din nou, Atotmilostivul îmblânzi pedeapsa, și micșoră osânda robiei pe viață la doi ani de robie. Pentru cei douăzeci de ani de viață petrecuți în fărădelegi, norodul sârbesc a primit doar doi ani de robie. Oare nu este aceasta dumnezeiască milă? Oare s-ar găsi pe fața pământului vreun împărat care să rabde douăzeci de ani mustrările și batjocorile, și, totuși, să-i ierte pe cei care l-au huiduit și batjocorit? Niciodată și nicăieri. Atâta milostenie doar la Domnul Dumnezeul nostru putem afla.

Ce cale să urmăm acum? Nu pe aceea, oricare, doar nu pe aceea pe care am mers două decenii, nu!

Ce să facem acum? Orice, numai nu ceea ce am făcut între cele două războaie mondiale.

Să nu păcătuim, ca să nu pătimim din nou.

Să nu-L batjocorim pe Împăratul Domnul Dumnezeu, ca să nu căpătăm o pedeapsă mai mare, și poate, vai! fără de îndurare.

Să nu ne întinăm de ticăloșie, ca să nu trebuiască iarăși să ne curățim prin sângele și lacrimile noastre.

Să nu călcăm cele sfinte ale străbunilor noștri, ca să nu fim din nou striviți.

1. Praznicul sfântului ocrotitor al familiei. *(n. tr.)*

Școala să fie cu credință, politica cu cinste, oastea cu dragoste de țară, statul cu binecuvântarea lui Dumnezeu.

Fiecare să se întoarcă către Dumnezeu și către sine; nimeni să nu fie în afara lui Dumnezeu și în afara sinelui, pentru a nu fi învăluit de înfricoșatul întuneric al străinului cu nume frumos și veșmânt pestriț.

Fiecare sârb cu dragoste de țară să se silească să câștige Împărăția Cerurilor, căci numai în acest chip se poate păstra vreme îndelungată și împărăția pământească.

Când poporul nostru zicea: „Dreptatea ține țara și cetățile ei", e ca și când ar fi zis: „Împărăția Cerurilor ține împărăția pământească." Căci dreptatea este una din multele puteri ale Împărăției Cerurilor.

A doua putere este credința, a treia dragostea, a patra adevărul, a cincea milostenia, a șasea înțelepciunea, a șaptea curăția, și tot așa sunt aproape fără de număr și de sfârșit.

Gândiți-vă pe care dintre aceste puteri o aveți, și pe care nu o aveți. Grăbiți-vă să le dobândiți pe toate. Astfel, veți fi desăvârșiți, precum Tatăl vostru ceresc desăvârșit este. Astfel vă veți împotrivi întunecatelor puteri ale iadului ce au stăpânit asupra statului nostru, care multă vreme ne vor chinui și în amintire, precum un vis înspăimântător. Astfel, în cele din urmă, înarmați cu puterile cerești, cel mai bine veți întări și dragostea de țară, și numele vostru de creștini ortodocși. Să vă fie în ajutor Domnul Hristos, împreună cu Tatăl și Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

CUPRINS

pagina 005 CUVÂNTUL părintelui Iustin Pârvu
pagina 007 ÎN LOC DE PREFAȚĂ
pagina 011 SCRISORILE 01—11
pagina 051 SCRISORILE 12—22
pagina 089 SCRISORILE 23—33
pagina 127 SCRISORILE 34—44
pagina 169 SCRISORILE 45—55
pagina 211 SCRISORILE 56—65
pagina 249 RUGĂCIUNE către ierarhia cerească
pagina 255 SCRISORILE 67—77
pagina 299 RUGĂCIUNE către sfinții lui Dumnezeu
pagina 305 SCRISORILE 79—81
pagina 316 RUGĂCIUNE

Colecția
SFÂNTUL
NICOLAE VELIMIROVICI

Sfântul Nicolae Velimirovici
Episcopul Ohridei și Jicei
PROROCIRI DESPRE
VREMURILE NOASTRE
PRIN FEREASTRA TEMNIȚEI

Traducerea a fost făcută după originalul în limba sârbă/ Сабрана дела Епископа Николаја у XIII књига, Издавач Манастир Светог Николаја - Соко, Шабац, 2014
Traducători/ Ionuţ şi Sladjana Gurgu

Redactor/ Radu Hagiu
Lector/ Aniela Târnaucă
Layout/ Atelieruldegrafică.ro
DTP/ Mihăiță Stroe
ISBN/ 978-606-8195-72-8

Editura Predania/
București
www.predania.ro
Distribuţie/ Supergraph
0728303566